

THOMAS MERTON

HORA SEDMI STUPŇŮ

THOMAS MERTON

HORA SEDMI STUPŇŮ

» NEBOŤ VÁM PRAVÍM: BŮH JE DOSTI MOCNÝ, ABY VZBUDIL
ABRAHAMOVI DĚTI Z TĚCHTO KAMENŮ. «

Řím ✦ Křesťanská akademie ✦ 1968

Původní název
THOMAS MERTON
The Seven Storey Mountain

Přeložil Josef Maria

Český překlad vydán
s laskavým svolením autora
a opatství Naší Paní z Gethsemani

S církevním schválením

© Czech Translation 1968 by Křestanská akademie, Roma

Vytiskly Polygrafické závody Pro - Via Eurialo, 16 - Roma

Přílohy

Spisy Thomase Mertona, vydané v mnoha jazycích, nejsou jeho jedinou literární pozůstalostí. Zachovaly se i jeho nespočetné dopisy, které psával z opatství Naší Paní v Gethsemani svým přátelům. Často se mu svěřovali se svými životními problémy a žádali ho o radu. Překladateli této knihy poslal do Československa v letech 1960-1963 sedm dopisů. Pro svůj i dnes tak časový obsah si zasluhují, aby byly zde uveřejněny nezkráceně v českém překladu, a tak vytvořily důstojný epilog k předchozím stránkám.

I

Gethsemani, 18, ledna 1960.

I H S

Milý příteli,

Bart Murphy mi poslal opis Vašeho dopisu, který tak po tolika měsících mi přece došel. Byl jsem tomu velice rád. Je pravda, že my v klášteře máme určitá omezení v korespondenci. Někdy dopisy dojdou, někdy ne. Ovšem, u Vás jsou také určitá omezení. Doufám však, že takováto přátelská výměna dopisů nenarazí na žádné těžkosti.

Děkuji Vám za to, co jste mi napsal o mé knize (*Hora sedmi stupňů*, poznámka překladatele). Jestliže s tím budete souhlasit, pokusím se Vám poslat další své věci. Sdělte mi pak, zda jste je dostal. Mám dojem, že jedna z mých knih *Seeds of Contemplation* (Semena kontemplace) už do češtiny přeložena byla, ale v Anglii.

Žijeme v nesnadné době. Musíme se však v každém směru pevně přidržet objektivních ideálů pravdy a být poslušni vnitřního hlasu svědomí. Svět prochází hlubokými změnami, což nejenže Bůh připouští, nýbrž i chce, a to z velmi vážných důvodů. Všude je tolik

omylů a nespravedlnosti. Kristus je pravda. On vítězí nad každým omylem, on však musí zvítězit v našich srdcích. Ve všem musíme mu zůstat věrni, a ať už pracujeme kdekoliv a jakkoliv, máme se snažit pracovat konstruktivně. Svět už má dost válek a revolucí, musíme budovat svět míru, ale pravého míru, založeného na spravedlnosti a pravdě, ne na násilí a podvodu. Války nevybudují mír.

Dovedu si představit, jak obtížné je postavení katolíků ve Vaší zemi; je proto zapotřebí velké víry k tomu, aby otázka svědomí, která se jistě musí objevit, byla správně zodpověděna. Upřímně řečeno, jsem toho názoru, že je nemoudré ztotožňovat naše zdejší katolíky politicky se Západem, jakoby věc katolíků stála a padala se západním světem. Naše království není z tohoto světa, a my musíme překlenout politické vztahy, i když k tomu není zapotřebí být nepolitický. Církev nemůže v těchto zemích nikde čekat nic dobrého, ale katolická pravda přežije, nemějte o tom žádných pochyb. Bude očištěna a posílena. *Christus vincit*. Kéž Vám Pán dá světlo, sílu a radost být věrným svědkem jeho nejvyšší pravdy v míru a ve vytrvalosti. Ať si ostatní skrze Vás uvědomí, co je čestnost a poctivost katolického dělníka.

S požehnáním a s ujištěním o svých modlitbách – modlete se také za mne a napište mi, jestliže můžete. –

V Kristu Váš

Thomas Merton

II

Opatství Gethsemani, Kentucky
Dne 20. května 1960.

I H S

Můj milý příteli,

ano, dostal jsem v pořádku Váš dopis a pohled ze Svaté Hory a doufám, že jste dostal několik knížek, které jsem Vám před časem poslal. Podle Vašeho dopisu soudím, jak jsem nakonec očekával, že se snažíte při současných obtížích vést život pravé víry. Tyto obtíže jsou však ve skutečnosti požehnáním. Jsou výzvou k ověření Vaší víry a Bůh Vás přitom neopustí. Jeho Svatý Duch bude ve Vás přinášet svědectví, že jste synem nebeského Otce a že on o vás nepřestává pečovat. Tato víra musí být dosvědčena především našimi vlastními slabostmi a nemohoucností. V okamžiku, kdy jsme slabí, právě Bůh nám dá sílu. Ničeho se nebojte, vše se obrátí k Vašemu duchovnímu prospěchu, jestliže budete důvěřovat v Boha a jestliže přijmete svou vlastní závislost na jeho milosti.

To vlastně činí víru pohoršením pro ty, kteří nevěří. Nemohou pochopit, že někdo může být zcela

závislý na něčem neviditelném. Domnívají se, že víra je sebeklam; není-li však víra čistá, může ke klamu vést. K tomu dochází častěji, když si člověk žije v pohodlí a nerušeně a když se víra spojuje se společenskou a státní mocí. Samozřejmě, že i ti, kteří nevěří v Boha, mají nějakou jinou víru, víru ve své politické experimenty a v budoucnost, již si sami slibují. To se velmi rychle stává » pevnou « a proto zranitelnou vírou a samo sebou něco se podobného brzy rozpadne. Nejhorší věc by však pro všechny byla válka. Modleme se, aby svět setrval v míru a aby se naléhavé problémy lidské společnosti postupně samy od sebe řešily. Jinak výsledky takového zásahu by byly nevyslovitelně hrozné pro všechny. Kéž je k nám Bůh milosrdný. Pracujme k tomu, aby se hodnoty vytvářely a neničily.

Důvěřujte v život vzkříšeného Krista ve Vašem srdci. Buďte nástrojem jeho lásky ve světě. Čtete hodně Písmo svaté! Měl byste je číst, především Nový zákon. Měl byste studovat epištoly sv. Pavla a evangelium a epištoly sv. Jana a hluboce o nich rozjímat. Jsou to nejčistší výrazy víry v celé její hloubce. Boží slovo stále žije a je účinné a ve Vašem životě bude působit jako mocná síla, jestliže mu budete naslouchat v tichosti, abyste v sebe pojal jeho plný význam. Naslouchejte mu také, když je hlásáno v kostelích, a děkujte Bohu, že liturgie není němá.

Ano, my si uvědomujeme to veliké požehnání, kterého se nám zde dostává, že můžeme žít svým klášterním životem a pracovat přitom svými vlastníma rukama, přitom zachovávat mlčení a tak v míru žít,

aniž se nějak mícháme do politiky a do světových plánů. Tento život je obzvlášť zasvěcen naší Paní, která je Matkou milosrdenství a celá naše existence je udržována přítomností jejího milosrdenství, plného lásky. Jsem si jist, že je i Vám velmi blízko. Budu se k ní modlit za Vás. Budu na Vás vzpomínat ve svých mších svatých a zvláště o svatodušních svátcích. Kéž Duch svatý přebývá ve Vašem srdci s celým svým světlem, radostí a silou. Kéž všechny ty prosby krásné svatodušní sekvence (*Veni Sancte Spiritus*) najdou své splnění ve Vás a ve Vašich bratřích v Kristu, kteří zůstávají věrni Pánu Ježíši.

Se svým požehnáním v Kristu upřímně Váš

bratr Louis (Thomas Merton)

III

Opatství Gethsemani, Kentucky
14. prosince 1960.

I H S

Milý příteli,

zhrozil jsem se, když jsem zjistil, že Váš poslední dopis je ze září. Doufám, že mi odpustíte, že jsem neodpověděl dříve. Především mám na starosti své novice, potom jsou to mé povinnosti k Bohu a potom mám tolik závazků i vůči mnoha jiným lidem. Nechci však Vaše dopisy nechat bez odpovědi a doufám, že má zdržení v odpovídání Vás neodradí v psaní.

Máte mnoho důvodů k tomu, abyste měl odvahu. Vaše víra v Boha je skutečný Boží dar, a on Vás neopustí v nesnadných situacích. Jste na tom v mnoha směrech lépe než mnozí mladí katolíci u nás, kteří mají sklon k přijímání materialismu Spojených států v jeho přitažlivé formě, tak jak se jim představuje. Zde musíme bojovat proti materialismu, který nás přitahuje a který nám lichotí. Tam u Vás se bráníte materialismu, který odpuzuje a znechucuje. Snad je v tom Vaše výhoda. Potom také žijete v atmosféře obětí,

zatímco my žijeme v prostředí bohatství a všelijakých radostí. Víím, že v Polsku toto střetávání bylo užitečné pro mnohé duše. Rostou tak na duchu a v odvaze a jednou skutečně něco budou moci vytvořit. Stejně tomu tak musí být i va Vašem případě. Minulost jak po stránce kulturní, tak i hospodářské je pro Vás mrtvá. Budoucnost však žije. Přidrže se dobrých tradic minulosti, zvláště pak intelektuálních a duchovních tradic katolické filosofie, náboženství a kultury. Přidrže se jasně a střízlivě hovořícího realismu sv. Tomáše Akvinského a ducha světců, kteří v žádném případě nebyli nějakými snílky. Měli však přitom odvahu snít velké sny.

Nedejte se znepokojovat svými vlastními slabostmi. Pán by nebyl přišel vtělený na zem, kdyby všichni lidé byli hrdiny a dokonalými světci. Můžeme děkovat Bohu za svou slabost, jestliže ho přivádí k nám jako našeho nejlepšího přítele. Jsem si jist, že Vám vánoce přinesou hojně milostí a stejně tak i Vaším katolickým přátelům a všem Vaším krajanům. Snad to budou chudé vánoce, bez jakékoliv útěchy a bez lesku; jeho vánoce byly však také velice chudé. Uvědomte si, že na tom není nic špatného, jestliže se můžeme ztotožňovat s Pánem, který přišel na zem jako vyhoštěnec. On je Bůh chudých a vyděděných, a ne Bůh mocných.

Především je on Bůh míru. Je to tragédie naší doby, že mír na celém světě je obětí a hračkou v rukou lidí bez jakýchkoliv mravních zásad. Mír je pro člověka jeho nejdražší nadějí, a tak všichni, kteří chtějí hýbat

národy a lidmi, se odvolávají na mír, aby je tak k sobě přitáhli a na konec zklamali jejich naděje. Největším zločinem však je atomová válka a neustálé válečné přípravy. Je to něco strašného a je to výsměch vůči Bohu, zvláště když zdánliví křesťané jednají, jako by Bůh mohl takovým plánům požehnat. Na obou stranách vina je stejná. Pro svědomí každého jednotlivce je však směrodatné, aby stál před Bohem v pravdě a v modlitbě a aby dovedl říci » ne « jakémukoliv zlu. My musíme stavět, a ne ničit. Ať už konáte jakoukoliv konstruktivní práci, obětujte ji Bohu. Nebuďte však nečinným nástrojem politické moci. Služte lidství, v každém svém bližním se snažte najít Krista, ať už tento bližní po stránce politické žije v omylu, nebo ne. Politika se stala do značné míry jakousi nemocí. Mimoto musíme být věrní co nejvíce je možné právě tehdy, když se snažíme vyhranit svůj politický názor. Základem všeho je víra, která nás udržuje v přímém a živém styku s všemocným a milosrdným Bohem. Je mi líto, že knížky, které jsem Vám poslal, nedošly. Znovu se pokusím Vám nějaké poslat.

Ujišťuji Vás svým zvláštním požehnáním a častými modlitbami. Sursum corda.

S těmi nejlepšími přáními, srdečně

Váš v Kristu

Thomas Merton

IV

Opatství Gethsemani, Kentucky,
24. února 1961.

I H S

Milý příteli,

děkuji Vám za Váš velmi zajímavý dopis. Opravdu lituji, že jsem nikdy nebyl v Československu. Víím, že některé horské kraje u Vás jsou velice hezké a ovšem také stará města, především Praha. Teď hodně lituji, že jsem ve třicátých letech více necestoval po Evropě; měl jsem tehdy takové možnosti jít kamkoliv, pěšky, s batohem na zádech. Myslím, že teď to už ani není tak snadné. Bývalo to opravdu hezké, vydat se na cestu bez zvláštního cíle a jít, kam se Vám zrovna líbilo, aniž Vás někdo zastavoval. Vzpomínám si však, že jsem přece jednou v Německu narazil na nacisty v době, kdy Hitler přišel k moci, a málem bych byl přišel o život. Potkal jsem je na opuštěné cestě, z které mě zahnali svým vozem do příkopu. Celkem však život byl tehdy klidný a jednoduchý.

Jinak Vaše názory o obětech, které je nutno přinést v zájmu míru, jsou pochopitelné. Pouhý fakt, že není

válka, neznamená, že je mír, a nemá smyslu nechat jednoduše všechno tak, jak je, pouze proto, aby nedošlo k válce. Člověk musí obhajovat pravdu a spravedlnost, člověk musí lpět na správných zásadách. Pravda je ta nejdůležitější věc; bez ní nemůže být skutečného míru. Na druhé straně však jsou také nenásilné prostředky, jimiž se dá pravda hájit. Takových prostředků používali křesťanští mučedníci. Spočívají v odmítnutí spolupráce s nespravedlností a se zlem. Odmítnutí být použit jako nástroj nespravedlivého násilí. To není nic pasivního, takový postoj je aktivní v nejvyšším stupni a vyžaduje odvalu a vyznání; protože však násilí vede k nevázanému rozpoutání titánské destruktivní moci, nemá žádnou cenu budovat » mírovou « politiku pouze na síle masy. Jestliže máme mít mír, pak máme pro mír pracovat, a ne vytvářet větší a větší nástroje pro válku. Nehovořím tu však v žádném směru o slabošském a oportunistickém » mírovém jednání «, které přivedlo Chamberlaina ke kompromisu s Hitlerem a tím k obětování Československa v roce 1938. To byl skandál a hanba. Nemělo to s mírem nic společného, a to, co následovalo, to plně potvrdilo. Jistě to nebylo nic jiného než slabost. Jestliže se nemůže ničeho dosáhnout žádným jiným způsobem, pak snad by se mělo sáhnout po zbraních; hledíme-li však do budoucnosti, nutno si uvědomit, že naše hlavní povinnost je především lidi pomalu připravovat na mír, a ne je připravovat na válku; vychovávat lidi, kteří jsou silnější než násilí. Něco takového vyžaduje vzácný druh hrdinství a málokdo si je vědom toho,

co to znamená. Většina lidí si to chybně vykládá. Gándhí sám v této věci chybil, třebaže jeho osobní odhodlání a oběť byly velké. Křesťanství je jediný skutečný způsob, jak to vše pochopit. Netvrdím, že já sám jsem v tomto směru znalec na slovo vzatý. Mou jedinou slávou je, že jsem přinejmenším o tom aspoň něco slyšel a že jsem se o tom všem snažil pozorně uvažovat. Většina lidí naší doby nemá na nic jiného pomyslení než na bomby, balistické střely, špiónážní letadla, atomové ponorky a na ostatní podobné věci, které nemohou nikdy přinést mír.

Je pravda, že mír se stal omluvou pro jakýkoliv druh nepoctivosti a zločinu. Není proto žádný jiný způsob, jak dojít k splnění našeho cíle a našich ideálů, než oběť. Musíme jít cestou Kristovou. Nás však vede jeho Svätý Duch. Upevňujte se stále ve víře a čím dále tím těsněji se přimkněte k tomu, který dlí ve Vašem srdci.

Pokusím se poslat Vám zase nějaké knihy. Snad prostřednictvím Vašeho velvyslanectví ve Washingtonu. Teď však už musím spěchat. Ať Vám Bůh požehná, budu na Vás denně vzpomínat ve svých modlitbách.

Stále srdečně Váš v Kristu

bratr Louis (Thomas Merton)

V

Opatství Gethsemani, Kentucky
15. ledna 1962.

I H S

Milý příteli,

dostal jsem od Vás v posledních měsících roku 1961 dvě pohlednice a letecký dopis. Měl jsem však velice málo času na psaní. Jsem stále hodně zaměstnán, a to rozličným způsobem, novici, spisovatelskou činností a ekumenickou prací. Část mých literárních prací se zabývá otázkou míru a velice obtížným problémem, který vyvstal možností jaderné války. Je ovšem jisté, že se nemůže od nás očekávat, abychom pasivně přijali jakoukoliv formu nespravedlnosti, nicméně je však svrchovaně důležité pracovat pro mír, pokud je to jen možné, a pokusit se zabránit nejstrašnější pohromě, jaká by mohla na nás přijít. Povinnost člověka v této době se rozšířila na celé lidstvo, a ne pouze na jeho malou část. Musíme také stále uvažovat o budoucnosti. Jsou to těžké a apokalyptické doby, v kterých žijeme, v nichž se přitom tolik chybuje a páše tolik zla. Musíme se však snažit najít nebo aspoň snést to, co není příliš

špatné, a usilovat, aby z toho nakonec vzešlo dobro. Modleme se, aby Bůh nám dal oči vidět vše to, co je nejlepší a nejopravdovější, ať už je to kdekoliv, a spolupracovat s tím, co je dobré, abychom tak přemohli zlo. Kéž on přebývá ve Vašem srdci svým světlem a silou. Máme zde u nás novice, který původně žil v Československu, ale v r. 1948 odešel. Počíná si velice dobře. Nechť Vám Bůh stále žehná. Znovu se pokusím poslat Vám tyto dni nějaké knihy. Pošlu také nějaké časopisy.

Se svým požehnáním, srdečně v Kristu

bratr Louis (Thomas Merton)

VI

(Další krátká zpráva psaná rukou, bez uvedení data; poštovní razítko » Trappist, KY. Oct. 16, 62.«)

Milý příteli,

Jak se máte? Posílám Vám několik obálek s tiskovinami, které by Vás mohly zajímat, a doufám, že Vám to dojde. Máme zde moc práce. Stav naší země není uspokojivý. Je zapotřebí velké víry a důvěry v Boha.

S upřímnými pozdravy a požehnáními v Kristu

T. Merton

VII

Opatství Gethsemani, Kentucky
29. listopadu 1963.

I H S

Milý příteli,

často na Vás vzpomínám. Kéž Vám Bůh dá všechnu milost a světlo v tomto adventním období. Kéž Vás vede stále hlouběji do své pravdy.

Děkuji za pohled zasláný z Velehradu. Vždycky mě zajímá, když dostanu od Vás pohled z nějakého významného místa Vaší země. Velehrad byl kdysi cisterciáckým klášterem, v jakém jsem vlastně já. Zde je vše v míru, napadlo trochu sněhu a vánoční čas pomalu nastává. Celá země byla těžce otřesena zavražděním presidenta; byl to dobrý a velmi schopný člověk. Modlete se za něho.

Co stále děláte? Asi těžce pracujete. Prohlubte svůj vnitřní život; v Bohu je všechna pravda a všechna svoboda. Důvěřujte naší Paní a přimknete se k ní co nejtěsněji.

Nejlepší přání a stálé požehnání

v Kristu, našem Pánu,

Thomas Merton

Obsah

PRVNÍ ČÁST

Vězňové	7
Panna Maria v muzeích	51
Pekelná muka	115
Děti na tržišti	223

DRUHÁ ČÁST

Velká cena	285
Vody protikladů	379

TŘETÍ ČÁST

Magnetický sever	429
Pravý sever	495
Dřímající sopka	555
Sladká vůně svobody	613

ZÁVĚR

Meditatio pauperis in solitudine	669
Přílohy	694
	715

Thomas Merton
Hora sedmi stupňů
Vyšlo jako 15. svazek
náboženské edice Křestanské akademie
v Římě léta Páně 1968

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Hora sedmi stupňů (Seven Storey Mountain)

Přílohy (Appendixes)

The next page (in Czech: "Spisy Thomase Mertona, vydané...") says: "Thomas Merton's writings, published in many languages, are not his only literary inheritance. There are uncounted letters written by him to his friends from the Abbey of Our Lady in Gethsemani. They (i.e. his friends) were often confiding to him the problems of their lives and asking for his advice. In 1960-1963 he has sent to the translator of this book to Czechoslovakia seven letters. Because of their content topical even today, they are worthy of being published here in Czech translation in unabridged form and thus to constitute a respectable epilogue to the former pages."

Unfortunately, there is no name of the translator in the book, only the cipher "Josef Maria" (it is no name, but only two Christian names), clearly because of the political situation. Beginning on the page 699 in the Czech text, there are the seven letters to him written by Merton

The data of the letters are: 18th January 1960, 20th May 1960, 14th December 1960, 24th February 1961, 15th January 1962, then a short information letter without a date and the last letter written on the 29th November 1963. "Milý příteli" means "Dear friend".

Contents: Merton tried several times to send to "Josef Maria" some books, but it is not clear if he was successful. (surely some of them were lost). The topic of the letters consists mostly of encouraging in faith and confidence in God, in reading and meditating the Bible, especially the gospels and letters by St. Paul and St. John. Some of them concern the political and spiritual situation in our country during that period. The most interesting subject I consider the war - peace question, which is very sensitive in our country (after the 1938, when it was betrayed and surrendered to Hitler in the name of peace). Merton is trying to hold the "peace" position, but he is very explicit in this: "It is true, that peace has become an excuse for any kind of unfairness and crime." (Letter IV, p.709.) His position is not quite clear, as he is an advocate of nonviolence, and seems to me very abstract (or theoretical). /It is a pity that there are not included the letters from the other side - maybe it was rather polemic in this respect and it would make Merton's position more clear. /
The last letter mentions the murder of the USA President.